

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

07 פברואר 2017
י"א שבט תשע"ז

לכבוד : מנהלים ומורים המובילים בחינות בגרות מתוקשבות עתירות מדיה
שלום רב,

הנדון : נוהלי בחינות בגרות מתוקשבות עתירות מדיה מועד קיץ תשע"ז

במועד קיץ תשע"ז יופעלו בחינות בגרות מתוקשבות עתירות מדיה בתחומי הדעת הבאים :
היסטוריה ממלכתי, תנ"ך ממלכתי, עברית לדוברי ערבית, "גאוגרפיה - אדם וסביבה" וביולוגיה.

כדי שנוכל להיערך כראוי ולתפעל את מערך הבחינות המתוקשבות בצורה מיטבית, להלן מספר
דגשים ופירוט הפעולות שנדרש לבצע לקראת הבחינה המתוקשבת :

1. הכשרה, הרשמה ותרגול

- הכשרת מורים – מורה המגיש לבחינת בגרות מתוקשבת בפעם הראשונה נדרש להשתתף בהשתלמות מקוונת ייעודית לתחום הדעת.
- הכשרת מתאמי / טכנאי מיחשוב – מתאם / טכנאי מיחשוב המתפעל בחינת בגרות מתוקשבת בפעם הראשונה נדרש להשתתף בשיעור הכנה מקוון.
- רישום התלמידים לבחינה המתוקשבת מתבצע בשני שלבים :
  - רישום באמצעות מערכת המנב"סנט כפי שנעשה בבחינה שאינה מתוקשבת.
  - רישום פרטני לפי מספרי זהות במערכת הרישום של iTest.
- הכנת התלמידים - באחריות המורה לוודא כי כל אחד מתלמידיו ביצע תרגול אחד לפחות של בחינה מתוקשבת מתוך המבחר העומד לרשותו, וכן השתתף באירוע ההדמיה הארצי (הכניסה למערכת מתועדת ומורים יכולים לבדוק זאת בקלות). תלמידים שלא יתרגלו לפחות פעם אחת, ולא ייקחו חלק בתהליכי ההדמיה המחייבים, לא יוכלו להיבחן בבחינה המתוקשבת.

2. בחינות מתוקשבות המותאמות ללקויות למידה

כל הבחינות המתוקשבות מותאמות ללקויות למידה ומאפשרות : השמעת שאלות, הקראת תשובות (הקלטה) והגדלת פונטים. על המורה לרשום את התלמיד בהתאם להנחיות הרישום ובהתאם לאישור להתאמות לימודיות (אם התלמיד זכאי לכך).

ישנם שני סוגי בחינות מתוקשבות :

- 1) בחינות מתוקשבות ללקויי למידה המוצגות כשאלון זהה לשאלון הנייר. בחינות אלה מתקיימות בתחומי דעת : היסטוריה ממלכתי, תנ"ך ממלכתי ואנגלית.
- 2) בחינות מתוקשבות עתירות מדיה המכילות סרטונים, סימולציות, מפות וכו'. בחינות אלה מתקיימות בתחומי דעת : היסטוריה ממלכתי, תנ"ך ממלכתי, עברית לדוברי ערבית, "גיאוגרפיה-אדם וסביבה" וביולוגיה.

ראו הבדלים בבחינות מתוקשבות ללקויי למידה בתחומי הדעת השונים (ראו נספח מצורף) :

- היסטוריה - הבחינה המתוקשבת המותאמת ללקויות למידה מיועדת לתלמידים בעלי התאמות שכיתתם אינה נבחנת בבחינה עתירת מדיה. בחינה מתוקשבת עתירת מדיה, המותאמת גם היא ללקויות למידה, מיועדת לתלמידים בעלי התאמות שתרגלו ונבחנו עם כיתתם על מערכת ה-ITEST בבחינת ההדמיה הארצית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

- תנ"ך ממלכתי - תלמידים בעלי התאמות יוכלו לגשת לבחינה המתוקשבת ללקויי למידה (שאינה עתירת מדיה).
- עברית לדוברי ערבית – תלמידים בעלי התאמות יוכלו לגשת לבחינה מתוקשבת עתירת מדיה, המותאמת גם היא ללקויות למידה. הבחינה מיועדת לתלמידים שתרגלו ונבחנו עם כיתתם על מערכת ה ITEST בבחינת ההדמיה הארצית.
- ביולוגיה - תלמידים בעלי התאמות יוכלו לגשת לבחינה מתוקשבת עתירת מדיה, המותאמת גם היא ללקויות למידה. הבחינה מיועדת לתלמידים שתרגלו ונבחנו עם כיתתם על מערכת ה ITEST בבחינת ההדמיה הארצית.
- גיאוגרפיה - תלמידים בעלי התאמות יוכלו לגשת לבחינה מתוקשבת עתירת מדיה, המותאמת גם היא ללקויות למידה. הבחינה מיועדת לתלמידים שתרגלו ונבחנו עם כיתתם על מערכת ה ITEST בבחינת ההדמיה הארצית.

3. הכנת ציוד ומחשבים

- הערכות מיחשובית - על רכז המקצוע לוודא כי ההיערכות המיחשובית לבחינה התבצעה בהתאם להנחיות שבקישור.
- הכנת עמדות מחשב - יש להכין כ-20% עמדות יותר ממספר הנבחנים, למקרה שיהיה צורך להעביר נבחן לעמדה אחרת עקב תקלה טכנית.
- טוהר הבחינות - יש לוודא הימצאות כל התנאים שימנעו העתקה בעת הבחינה: השגחה נאותה, מחיצות, מרחק סביר בין התלמידים וכו'.
- צפיית מורים בבחינה - ניתן להתקין עמדת מחשב בחדר המנהל על מנת שמורים יוכלו לצפות בבחינה במהלכה (יש להירשם לבחינה עם ת.ז. של המורה, אבל אין להגיש אותה).
- בחינה מותאמת - תלמידים המקליטים תשובותיהם ישבו בחדר נפרד, כל תלמיד בחדר עם מחשב ומשגיח. המשגיח צריך לוודא כי אכן ההקלטה בוצעה ונשמעת כראוי. להקראת שאלון יש להצטייד באוזניות. יש לבדוק מראש את מערכת ההקלטה והשמע בכל המחשבים.

4. ביום הבחינה

- מתאם המיחשוב חייב להיות נוכח בבית הספר במהלך הבחינה.
- הכנת המחברות בדומה להכנה לבחינה רגילה - לכל תלמיד תוכן מחברת בחינה ועליה כל המדבקות הנדרשות והפרטים הנדרשים. לתלמידים הנבחנים בבחינה מותאמת יש להקפיד ולהוסיף מדבקות של בחינה מותאמת.
- שאלוני בגרות מודפסים יישלחו אליכם לגיבוי במקרה של תקלה ברשת החשמל. אנא וודאו שכמותם מספקת וצלמו עותקים במידה ויש צורך בכך.
- לפני הבחינה על המורה לקבוע את מקום הישיבה של כל תלמיד בכתב, בצמוד לשולחן המחשב, בתיאום עם המשגיח. אין לעבור באמצע הבחינה מעמדה לעמדה, אלא אם כן אירעה תקלה טכנית בעמדה. במקרה כזה, מתאם המיחשוב יעביר את התלמיד לעמדה אחרת, על-פי נוהל ההעברה.
- במקרה שתלמיד אינו יכול, מסיבה כלשהי, להשלים את ההיבחנות בבחינה המתוקשבת יש לפנות אל תורן מטה הבחינות ולבקש ממנו הנחיות כיצד לפעול. לא ניתן לעבור לבחינה בגרסת נייר לאחר שהתלמיד החל את הבחינה בגרסה המתוקשבת, פרט למקרים חריגים הקשורים לתקלה טכנית וזאת באישור המטה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

5. בסיס הבחינה

- לאחר הבחינה יש לוודא שמתאם המיחשוב העלה את קובצי התשובות לשרת הבחינות הארצי וקיבל אישור קבלה.
- יש לשלוח מחברות ריקות עם דיסק גיבוי ומדבקות עם שם ות.ז. של כל תלמיד והציון השנתי שלו, בדומה לבחינה בגרסת נייר.
- רשמו על המחברת הראשונה בחבילה – "בחינות מתוקשבות".
- במקרה שתלמיד עובר באמצע הבחינה לבחינה בגרסת נייר – ציינו זאת במפורש בצמוד לחבילת הבחינות וצרו קשר עם מטה הבחינות ועם המפמ"ר הרלוונטי.

ב ה צ ל ח ה

דליה פניג,

סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית

מנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי

העתקים :

דויד גל, מנהל אגף הבחינות

מפמרי"ם : ענת צידון- תנ"ך ממלכתי, ד"ר האני מוסא- עברית לדוברי ערבית, ד"ר אורנה כץ אתר- היסטוריה

ממלכתי, תומר בוזמן- לשון, פנינה גזית- גיאוגרפיה אדם וסביבה, ד"ר אירית שדה- ביולוגיה

ענבל נגבי, מנהלת פרויקטים טכנולוגיים, אגף א' לפיתוח פדגוגי, המזכירות הפדגוגית

אימן זועבי, ממנה פדגוגיה דיגיטלית במגזר הערבי, אגף א' לפיתוח פדגוגי, מזכירות פדגוגית

קובי רפאלי, מנהל פרויקטים בכיר, מינהל תקשוב מדע וטכנולוגיה

ד"ר טלי פרוינד, סמנכ"לית וראש מינהלת מדידה והערכה, מט"ח

חיה ניומן, מנהלת הפיתוח של בחינות הבגרות, מטח

תהילה סנד, ראש צוות סביבות הערכה מתוקשבות, מטח

רונית מסיקה, מנהלת מחלקת השתלמויות ופרויקטים לפיתוח מקצועי ברשת, מטח

נספח בחינות מתוקשבות לתלמידים לקויי למידה לפי תחומי דעת

